



جمهوری اسلامی ایران  
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی



سازمان بیمه سلامت ایران

مرکز مطالعات و تدوین استانداردها

**بررسی هزینه های دریافتی از بیماران سرطانی تحت پوشش بیمه سلامت،  
بستری در بیمارستانهای کاشانی و هاجر شهر کرد در سه ماهه دوم و سوم سال  
۱۳۹۲**

مطالعه کنندگان: فرشته بنی طالبی و شهره حیدرزاده

اسفند ۱۳۹۲



## چکیده مطالعه

آمار جهانی سرطان به علت پیری و رشد جمعیت و همچنین رفتارهای پرخطر بخصوص مصرف سیگار و عوامل محیطی مختلف در حال افزایش است و از طرفی یک بیمار سرطانی از تشخیص تا درمان و برای ادامه زندگی متحمل هزینه های زیادی می شود. سرطان هزینه های بسیاری را به صورت مستقیم و غیر مستقیم در پی دارد و میزان آن ها در سیاست گذاری سلامت اهمیت دارد. با توجه به فقدان مطالعه در خصوص هزینه های بیماران سرطانی، هزینه های دریافتی از بیماران سرطانی تحت پوشش بیمه سلامت، که در سه ماهه دوم و سوم سال ۱۳۹۲ در بیمارستانهای کاشانی و هاجر شهرکرد بستری شده اند، بررسی شده است.

در بررسی پرونده ها و صورتحسابهای بیماران سرطانی که در سه ماهه دوم و سوم سال ۱۳۹۲ در بیمارستانهای کاشانی و هاجر شهرکرد بستری شده اند، هزینه های پرداختی به سه بخش، سهم سازمان بیمه سلامت، سهم بیمه شده و هزینه های مازادی که بیماران برای استفاده از داروها و تجهیزات مورد نیاز در زمان بستری پرداخت می نمایند، تقسیم شده است. برای این منظور ابتدا یک پرسشنامه تهیه گردیده و در اختیار کارشناس ناظر بیمارستان قرار گرفته است تا اطلاعات مورد نیاز از روی اسناد بیمارستانی در پرسشنامه های مربوطه درج گردد سپس تحلیل و آنالیز اطلاعات جمع آوری شده انجام شده است.

نتایج پژوهش موید این موضوع است که پرداختی بیماران سرطانی در بخش بستری بیش از ۱۰ درصد فرانشیز است و هزینه های مازاد پرداختی توسط بیماران، مربوط به داروها و تجهیزاتی است که عموماً در تعهد بیمه سلامت هستند اما قیمت گذاری داروها و تجهیزات بر اساس واقعیت و به صورت منطقی انجام نشده و بیمار باید مابه التفاوت هزینه را از جیب پرداخت کند. قسمت اعظم هزینه های مازاد مربوط به پرداخت مابه التفاوت هزینه داروهای استفاده شده است.

واژگان کلیدی: سرطان، بیمه سلامت، بیمه، بستری

چکیده

**فصل اول: کلیات مطالعه**

۱	.....	مقدمه
۲	.....	۱-۱ بیان مسئله
۵	.....	۲-۱ ضرورت مطالعه
۶	.....	۳-۱ هدف کلی و اهداف اختصاصی
۶	.....	۱-۳-۱ هدف کلی مطالعه
۶	.....	۲-۳-۱ اهداف اختصاصی مطالعه
۷	.....	۴-۱ سئوالات / فرضیه ها
۷	.....	۱-۴-۱ سئوالات
۸	.....	۲-۴-۱ فرضیه ها
۸	.....	۵-۱ تعریف واژه ها و اصطلاحات
۹	.....	۶-۱ محدودیت های مطالعه

**فصل دوم: ادبیات مطالعه**

۱۱	.....	۱-۲ مبانی نظری مطالعه
۱۱	.....	۱-۱-۲ سرطان
۱۲	.....	۲-۱-۲ تشخیص و درمان سرطان
۱۴	.....	۳-۱-۲ بار سرطان
۱۷	.....	۴-۱-۲ آثار اقتصادی اجتماعی سرطان
۲۰	.....	۵-۱-۲ سرطانهای شایع در ایران و جهان
۲۸	.....	۶-۱-۲ محاسبه هزینه های بیماران سرطانی
۲۹	.....	۱-۶-۱-۲ روشهای محاسبه هزینه های بیمارستانی
۲۹	.....	۲-۶-۱-۲ هزینه های درمان سرطان

۳۳	۷-۱-۲ بیمه سلامت
۳۷	۲-۲ سابقه (پیشینه)

## فصل سوم: روش مطالعه

۴۶	۱-۳ روش اجرای مطالعه
۴۶	۲-۳ جامعه مطالعه
۴۷	۳-۳ روش نمونه گیری و تعیین حجم نمونه
۴۷	۴-۳ ابزار جمع آوری داده ها
۴۹	۵-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها
۴۹	۱-۵-۳ آزمون میانگین یک جامعه و مقایسه میانگین
۵۰	۶-۳ خلاصه

## فصل چهارم: یافته های مطالعه

۵۲	۱-۴ توصیف یافته ها
۵۲	۱-۱-۴ توصیف آماری متغیر محل بستری
۵۳	۲-۱-۴ توصیف آماری متغیر زمان بستری
۵۴	۳-۱-۴ توصیف آماری متغیر پزشک معالج
۵۵	۴-۱-۴ توصیف آماری متغیر جنسیت
۵۵	۵-۱-۴ توصیف آماری متغیر نوع صندوق بیمه ای
۵۶	۶-۱-۴ توصیف آماری متغیر سن
۵۸	۷-۱-۴ توصیف آماری متغیر شغل
۵۸	۸-۱-۴ توصیف آماری متغیر بیمه تکمیلی
۵۹	۹-۱-۴ توصیف آماری متغیر محل سکونت
۵۹	۱۰-۱-۴ توصیف آماری متغیر میزان تحصیلات
۶۰	۱۱-۱-۴ توصیف آماری متغیر نوع سرطان
۶۱	۱۲-۱-۴ توصیف آماری متغیر سابقه بستری قبلی

۶۴	..... توصیف آماری متغیر هزینه پرداختی
۷۷	..... توصیف آماری متغیر میزان کمک موسسات خیریه
۷۷	..... تحلیل یافته ها
۷۷	..... آزمون فرضیه های پژوهش
۸۰	..... آزمون فرضیه نوع صندوق بیمه ای بر هزینه بستری بیماران سرطانی تاثیر دارد
۸۱	..... آزمون فرضیه نوع بیماری بر هزینه بستری بیماران سرطانی تاثیر دارد
۸۲	..... خلاصه فصل

### فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادها

۸۳	..... بحث و نتیجه گیری
۸۴	..... ۱-۱-۵ نتایج و یافته های پژوهش
۹۳	..... ۲-۱-۵ نتایج آزمون فرضیه ها
۹۴	..... ۲-۵ پیشنهادها
۹۵	..... ۳-۵ پیوست ها
۹۵	..... ۱- ۳-۵ پیوست ۱: پرسشنامه
۹۶	..... ۲- ۳-۵ پیوست ۲: ابلاغ شروع انجام مطالعه

فهرست منابع

## فهرست جدول ها

عنوان	صفحه
جدول (۱-۲) الگوهای جهانی و محلی مرگ ومیرهای سالانه بر اساس علت در سال ۲۰۰۰ .....	۱۶
جدول (۲-۲) میزان بروز شایع ترین سرطان ها در سال ۲۰۰۰ .....	۲۱
جدول (۳-۲) میزان و درصد سرطانها به تفکیک زنان و مردان در ایران از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۸ .....	۲۳
جدول (۴-۲) موارد بروز سرطان در کشور در سال ۱۳۸۸ .....	۲۴
جدول (۵-۲) ده سرطان شایع کشور در سال ۱۳۸۸ .....	۲۵
جدول (۶-۲) ده سرطان شایع استان چهارمحال و بختیاری در مردان در سال ۱۳۸۸ .....	۲۶
جدول (۷-۲) ده سرطان شایع استان چهارمحال و بختیاری در زنان در سال ۱۳۸۸ .....	۲۷
جدول (۱-۳) مولفه ها و ارزش کمی متغیرهای مطالعه .....	۴۸
جدول (۱-۴) بار مراجعه بیماران سرطانی به بیمارستانهای هاجر و کاشانی .....	۵۳
جدول (۲-۴) بار مراجعه بیماران سرطانی به بیمارستانهای هاجر و کاشانی به تفکیک ماه .....	۵۳
جدول (۳-۴) توصیف آماری متغیر پزشکی معالج .....	۵۴
جدول (۴-۴) توصیف آماری متغیر جنسیت .....	۵۵
جدول (۵-۴) توصیف آماری متغیر نوع صندوق بیمه ای .....	۵۵
جدول (۶-۴) توصیف آماری متغیر سن بیماران بستری .....	۵۶
جدول (۷-۴) شاخص های مرکزی و پراکندگی متغیر سن بیماران .....	۵۷
جدول (۸-۴) توصیف آماری متغیر شغل بیماران بستری .....	۵۸
جدول (۹-۴) توصیف آماری متغیر بیمه تکمیلی .....	۵۸
جدول (۱۰-۴) توصیف آماری متغیر شهرستان محل سکونت بیماران .....	۵۹
جدول (۱۱-۴) توصیف آماری متغیر میزان تحصیلات .....	۵۹
جدول (۱۲-۴) هزینه و فراوانی تعداد بیماران سرطانی بستری به تفکیک نوع سرطان .....	۶۰
جدول (۱۳-۴) توصیف آماری متغیر سابقه بستری قبلی .....	۶۱
جدول (۱۴-۴) شاخص های مرکزی و پراکندگی متغیر سابقه بستری قبلی .....	۶۲
جدول (۱۵-۴) تعداد دفعات بستری بیماران مورد بررسی در سه ماهه دوم و سوم .....	۶۳
جدول (۱۶-۴) شاخص های مرکزی و پراکندگی متغیر سابقه بستری .....	۶۳
جدول (۱۷-۴) شاخص های مرکزی و پراکندگی متغیر هزینه بستری .....	۶۴

- جدول (۴-۱۸) هزینه های بستری بیماران سرطانی به تفکیک نوع هزینه ..... ۶۵
- جدول (۴-۱۹) هزینه های بیماران سرطانی بستری به تفکیک صندوق ..... ۶۵
- جدول (۴-۲۰) آنالیز هزینه های بیماران سرطانی بستری به تفکیک نوع صندوق و نوع هزینه ..... ۶۶
- جدول (۴-۲۱) شاخص های مرکزی و پراکندگی متغیر پرداختی بیمار ..... ۶۶
- جدول (۴-۲۲) جمع کل هزینه های بیماران سرطانی بستری به تفکیک ماه ..... ۶۷
- جدول (۴-۲۳) آنالیز هزینه های بیماران سرطانی بستری به تفکیک ماه و نوع هزینه ..... ۶۸
- جدول (۴-۲۴) هزینه های بیماران سرطانی بستری به تفکیک نوع سرطان ..... ۶۹
- جدول (۴-۲۵) دسته بندی داروهای مازاد ..... ۷۰
- جدول (۴-۲۶) هزینه های مازاد دارویی به تفکیک ماه و نوع دارو ..... ۷۱
- جدول (۴-۲۷) هزینه های مازاد پرداختی به تفکیک نوع تجهیزات ..... ۷۳
- جدول (۴-۲۸) آنالیز هزینه های مازاد پرداختی دارو و تجهیزات ..... ۷۴
- جدول (۴-۲۹) هزینه دارو و تجهیزات مازاد به تفکیک بیمه ای و غیر بیمه ای ..... ۷۴
- جدول (۴-۳۰) هزینه داروهای مازاد تحت پوشش بیمه سلامت و داروهای غیر بیمه ای ..... ۷۵
- جدول (۴-۳۱) هزینه تجهیزات مازاد تحت پوشش بیمه سلامت و تجهیزات غیر بیمه ای ..... ۷۵
- جدول (۴-۳۲) هزینه و تعداد داروهای غیر بیمه ای مورد استفاده بیماران سرطانی بستری ..... ۷۵
- جدول (۴-۳۳) هزینه و تعداد تجهیزات غیر بیمه ای مورد استفاده بیماران سرطانی بستری ..... ۷۶
- جدول (۴-۳۴) نسبت حق فنی از هزینه های مازاد ..... ۷۶
- جدول (۴-۳۵) میزان کمک معاونت درمان و موسسات خیریه ..... ۷۷
- جدول (۴-۳۶) تحلیل توصیفی فرضیه (۱) ..... ۷۸
- جدول (۴-۳۷) آمار استنباطی فرضیه (۱) ..... ۷۹
- جدول (۴-۳۸) نتایج آزمون مقایسه میانگین فرضیه (۲) ..... ۸۰
- جدول (۴-۳۹) نتایج آزمون مقایسه میانگین فرضیه (۳) ..... ۸۱



## فهرست شکل ها (نمودارها)

صفحه	عنوان
۲۶	شکل (۱-۲) نمودار ده سرطان شایع کشور در سال ۱۳۸۸
۲۷	شکل (۲-۲) نمودار ده سرطان شایع استان چهارمحال و بختیاری در مردان در سال ۱۳۸۸
۲۸	شکل (۳-۲) نمودار ده سرطان شایع استان چهارمحال و بختیاری در زنان در سال ۱۳۸۸
۳۱	شکل (۴-۲) ابعاد مختلف هزینه های سرطان
۵۴	شکل (۱-۴) نمودار فراوانی پزشک معالج بیماران سرطانی بستری در بیمارستان هاجر و کاشانی
۵۶	شکل (۲-۴) نمودار فراوانی بیماران سرطانی بستری به تفکیک صندوق بیمه ای
۵۷	شکل (۳-۴) نمودار هیستوگرام متغیر سن بیماران سرطانی بستری
۶۲	شکل (۴-۴) نمودار هیستوگرام متغیر سابقه بستری قبلی بیماران سرطانی
۶۴	شکل (۵-۴) نمودار هیستوگرام متغیر سابقه بستری بیماران سرطانی در طول شش ماه
۶۹	شکل (۶-۴) نمودار هزینه های بیماران سرطانی بستری به تفکیک ماه
۷۲	شکل (۷-۴) نمودار هزینه های مازاد پرداختی توسط بیمار به تفکیک نوع دارو

Archive of SID